

"Дух і Літера": інтелектуальна зірка НаУКМА на небосхилі України

У наш час треба мати неабияку мужність і віру в майбутнє, щоб започаткувати часопис, розрахований на елітарного читача. Часопис "Дух і літера", що минулого року почав видаватись Центром Європейських Гуманітарних Досліджень при Національному університеті "Києво-Могилянська Академія" за часткової підтримки Французького Інституту в Україні, відразу націлюється на найвищу інтелектуальну планку. За задумом редколегії часопису (філософ Костянтин Сігов, соціолог Леонід Фінберг, культуролог Вадим Скуратівський та літературознавець і політолог Микола Рябчук) "Дух і Літера" має бути зорієнтованим на тих, хто в нашому новонародженому і ще дуже слабкому громадянському суспільстві відчуває потребу в діалозі на рівні аналітичних, концептуальних текстів, у справді "спектральному" аналізі цього світу. Часопис пропонує читачеві разом торувати шлях до того простору, де зводяться нанівещь ізоляція та розкол між "науками про дух" і "науками про літеру".

У першому числі (460 сторінок) представлені матеріали Міждисциплінарного семінару ім. Івана Лисяка-Рудницького, який, починаючи з 1996 року, регулярно проводиться в НаУКМА і на якому

найактуальніші проблеми сьогодення обговорюються провідними вітчизняними дослідниками в галузі економіки, політології, історії, філософії, соціології, психології, права, а також статті провідних вітчизняних та зарубіжних дослідників у царині гуманітарних наук. Зокрема, у часописі вміщені статті В.Кулика "Націоналізм в сучасній Україні", І.Шевченка "Україна між Сходом і Заходом", Р.Шпорлюка "Падіння царистської імперії й СРСР: російське питання та надмірне розширення імперії", В.Скуратівського "Пейзаж після битви - пейзаж перед битвою?", яка пропонує сконцентрований історіософський погляд на ХХ століття, О.Шемана "Плідна буря", "До проблеми "автокефалії" Православної Церкви в Америці", Є.Рашковського "Індія і Росія: виклик фундаменталізму", К.Сігова "Інша сила іншої правди". ("Укорінення" Сімони Вейль на перехресті історії та філософії), Ж.Бернаноса "Цинізм сили та облуда права", О.Сєдакової "Одвічні сни неначе згустки крові..." (Про Ю.М.Лотмана і структурну школу в контексті культури 70-х років)", її ж "Постмодернізм: засвоєння відчуження", В. Малахова "Чому я не постмодерніст?" та В.Андрушка "Чорна я, але гарна". (Ще раз до естети-

ки середньовіччя)".

У часопис вміщено також переклади українською фрагментів "Думок" Б.Паскаля з коментарем перекладача "Паскаль про справедливість в суспільстві: машини, право, сили" та фрагменти досі невідомих українському читачеві праць видатного французького філософа Е.Левінаса (погляди якого аналізуються у вміщеній поряд статті В.Малахова "Еманюель Левінас: погляд із Києва") та визначного сучасного грецького філософа та богослова Х.Яннараса (з передмовою К.Сігова). Безсумнівно, зацікавить читача і маловідома блискуча стаття Л.Шестова "Що таке більшовизм?". Філософських гурманів чекає також бесіда з видатним сучасним французьким філософом П.Рикером.

Насамкінець редколегія часопису приготувала читачеві 70(!) сторінок бібліографічних статей, присвячених найзначнішим новинкам вітчизняної та зарубіжної літератури. Це значний внесок у заповнення все ще зяючої інформативної лакуни у нашому житті. Не буде пребільшенням сказати, що вихід часопису "Дух і Літера" є непересічною подією у духовному житті України.

Ростислав Димерець.

ЄВРОПЕЙСЬКІ КІНОАГОРОДИ, 97

6 грудня 1997 року в Берліні було вручено нагороди Європейської кіноакадемії: цього разу замість "Фелікса" - бронзової статуетки чоловіка з голубом на плечі - лауреати дістали фігурку дівчини, яка ще не має імені.

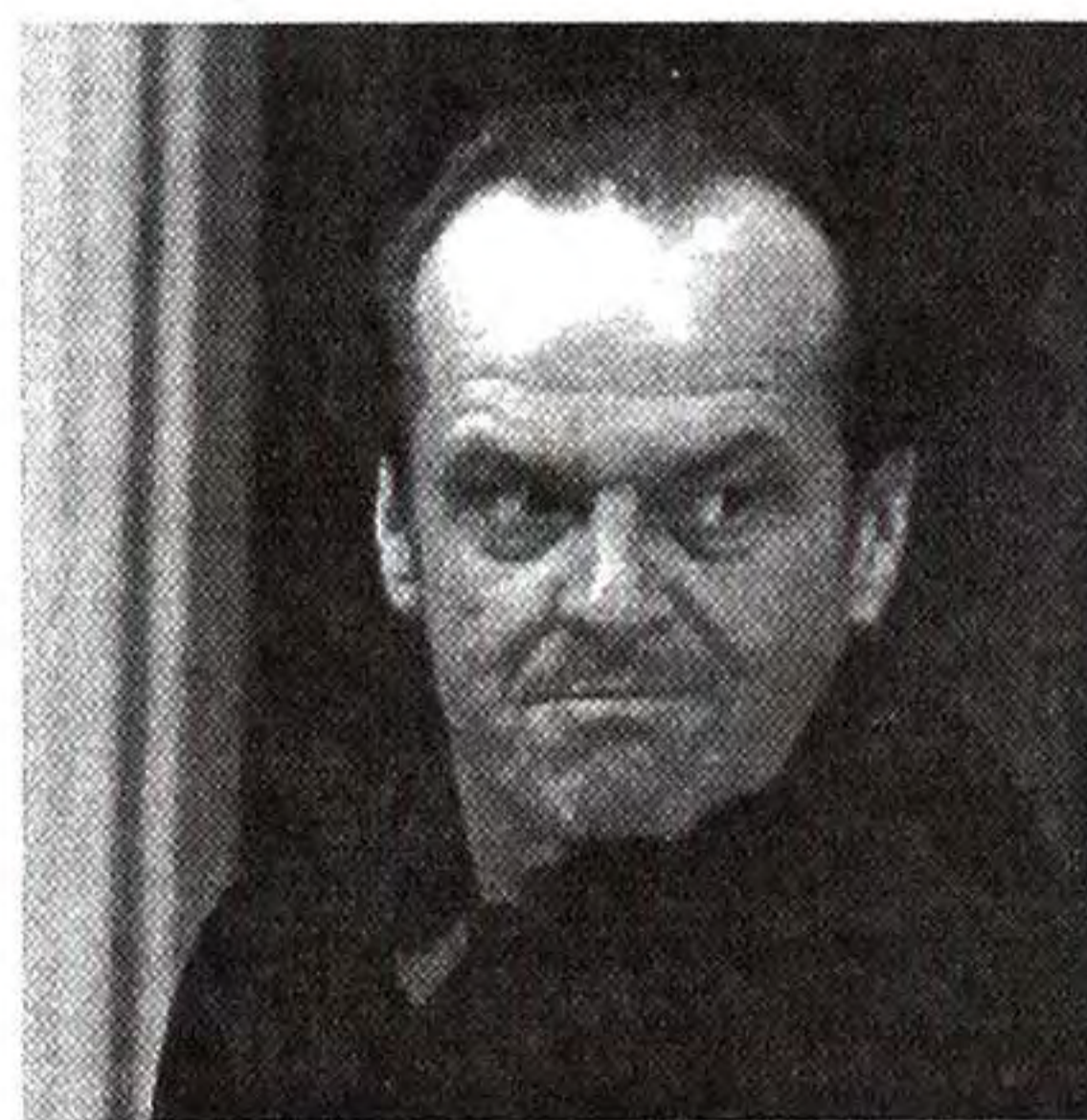
Найкращий європейський фільм року - "Голо і весело" (режисер Петер Каттанео, Великобританія). Найкращий європейський актор року - Боб Хоскінс ("Двадцять чотири сім"). Найкраща європейська актриса року - Жюльєт Бінош ("Англійський пацієнт"). Нагорода за акторську діяльність - Жанні Моро. Нагорода за виняткові заслуги у світовому кіно - Мілошу Форману.

Визначено також нагороди публіки в голосуванні, організованім фірмою Артура Андерсена. Нагороду публіки як найкраща актриса дістала Джуді Фостер. Найкращим актором публіка назвала Явера Бардема.

БЕРТОЛУЧЧІ МУЗИЧНИЙ

Бернардо Бертолуччі повідомив, що його черговим фільмом буде біографічний фільм про знаменитого композитора ХІІ століття, автора

мадригалів Гесуальдо де Веносі. Фільм буде поставлено в Англії, називатиметься він "Heaven and Hell". Бертолуччі комплектує групу і шукає продуцента.

ЇХ ЧЕТВЕРО (РАЗОМ З СОБАКОЮ)

Мелвін Удал - добре забезпечений автор романів - мешкає у Нью-Йорку в артистичній дільниці Манхеттена. Переживає відчуття хаосу й невлаштованості. До людей злий, одержує сатисфакцію, їх ображаючи. Кожного ранку обідає в одному й тому ж ресторані й любить, щоб його обслуговувала одна й та сама

офіціантка. На тому ж поверсі мешкає художник-гомосексуаліст, чий маленький песик стає причиною численних конфліктів між сусідами. Стосунки між трьома людьми і собакою лягли в основу фільму Джеймса Л.Брукса "Краще бути не може". Це романтична комедія з серії "хлопець зустрів дівчину", але не тільки. З постаті Мелвіна режисер зробив клінічний випадок, а водночас за допомогою героя показав проблеми, які стосуються кожної людини. На головну роль запросив свого приятеля Джека Ніколсона: "Думаю, що Мелвін і Джек мають щось спільне: є людьми, яких дуже легко ранили". Акторові вдалося знайти рівновагу між комізмом і трагізмом. Джек Ніколсон за роль Удала нагороджений Оскаром-98 в номінації "краща чоловіча роль".

КУСТОРИЦА В ГОТЕЛІ

Черговим фільмом Еміра Кусторіци буде, мабуть, екранізація відомої повісті англійського письменника Д.М.Томаса "Білий готель" за сценарієм Денніса Поттера. Кусторіца вже зустрічався з Леною Олін та Жюльєт Бінош, які є найповажнішими кандидатами на головну роль.

Джек Ніколсон
у фільмі
"Краще бути не
може".